

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRAS

**ĮSAKYMAS
DĖL ŠVIETIMO IR UGDYMO STUDIJŲ KRYPTIŲ GRUPĖS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2015 m. gruodžio 10 d. Nr. V-1264
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 48 straipsnio 3 dalimi:

1. T v i r t i n u Švietimo ir ugdymo studijų kryptių grupės aprašą (pridedama).
2. N u s t a t a u, kad aukštosios mokyklos savo vykdomas studijų programas turi suderinti su šio įsakymo 1 punktu patvirtintu Švietimo ir ugdymo studijų kryptių grupės aprašu iki 2017 m. birželio 1 d.

Švietimo ir mokslo ministrė

Audronė Pitrėnienė

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos švietimo ir
mokslo ministro 2015 m. gruodžio 10 d.
įsakymu Nr. V-1264

ŠVIETIMO IR UGDYMO STUDIJŲ KRYPTIŲ GRUPĖS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Švietimo ir ugdymo studijų kryptių (toliau – ŠUSK) grupės aprašas reglamentuoja ŠUSK programų specialiuosius reikalavimus.

2. ŠUSK grupės aprašas (toliau – Aprašas) parengtas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu, Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimu Nr. 535 „Dėl Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimu Nr. 500 „Dėl laipsnio nesuteikiančių studijų programų vykdymo aukštosiose mokyklose“, Studijų pakopų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. lapkričio 21 d. įsakymu Nr. V-2212 „Dėl Studijų pakopų aprašo patvirtinimo“, Laipsnį suteikiančių pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų programų bendrųjų reikalavimų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010 m. balandžio 9 d. įsakymu Nr. V-501 „Dėl Laipsnį suteikiančių pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų programų bendrųjų reikalavimų aprašo patvirtinimo“, Magistrantūros studijų programų bendrųjų reikalavimų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010 m. birželio 3 d. įsakymu Nr. V-826 „Dėl Magistrantūros studijų programų bendrųjų reikalavimų aprašo patvirtinimo“, Studijų krypties arba kryptių grupės aprašo rengimo rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. gruodžio 15 d. įsakymu Nr. V-2463 „Dėl Studijų krypties arba kryptių grupės aprašo rengimo rekomendacijų patvirtinimo“, Pedagogų rengimo reglamentu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010 m. sausio 8 d. įsakymu Nr. V-54 „Dėl Pedagogų rengimo reglamento patvirtinimo“, Reikalavimų mokytojų kvalifikacijai aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. rugpjūčio 29 d. įsakymu Nr. V-774 „Dėl reikalavimų mokytojų kvalifikacijai aprašo patvirtinimo“, Andragogo profesinės veiklos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2013 m. spalio 22 d. įsakymu Nr. V-996 „Dėl pritarimo Andragogo profesinės veiklos aprašui“ ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais studijas ir kvalifikacinius reikalavimus pedagoginiams darbuotojams.

3. Aprašo paskirtis:

3.1. padėti aukštosioms mokykloms rengti, atnaujinti ir vertinti ŠUSK grupės studijų programas;

3.2. apibrėžti ŠUSK grupės aprėptį bei šių kryptių specialistų rengimo reikalavimus;

3.3. informuoti ekspertus ir akredituojančias institucijas apie ŠUSK grupės studijų programų vykdymo reikalavimus;

3.4. informuoti studentus, socialinius partnerius ir kitus suinteresuotus asmenis apie ŠUSK grupės studijų programose įgyjamus kvalifikacinius laipsnius ir kvalifikaciją.

4. ŠUSK grupė priklauso socialinių mokslų studijų sričiai. ŠUSK grupės studijos apima ugdymo mokslų studijas (pedagogikos, edukologijos, andragogikos kryptis), kurių metu, atsižvelgiant į studijų pakopą, parengiami absolventai švietimo ir ugdymo – pedagoginei, andragoginei, analitinei ir tiriamajai – veiklai, pasižyminčiai kompleksinėmis ugdymosi aplinkomis bei įvairaus amžiaus grupių dalyviais. Bendrasis ŠUSK grupės studijų tikslas – parengti švietimo ir ugdymo veiklai pasirengusį asmenį, gebantį kūrybiškai veikti ir prisitaikyti prie nuolat kintančios aplinkos įvairiuose švietimo sistemos sektoriuose.

5. Švietimo ir ugdymo studijas apibūdinantis profesinio bakalauro / bakalauro kvalifikacinis laipsnis ir pedagogo kvalifikacija įgyjami atitinkamai koleginiuose ar universitetiniuose studijose. Profesinio bakalauro diplomas ir jo priedėlis apibūdina absolvento pasirengimą dirbti pedagoginį darbą pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pagrindinio ugdymo programas ir (ar) teikti socialinę pedagoginę pagalbą, neformaliojo švietimo paslaugas suaugusiesiems. Bakalauro diplomas ir jo priedėlis apibūdina absolvento pasirengimą dirbti pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, bendrojo ugdymo programas ir (ar) teikti socialinę pedagoginę, specialiąją pedagoginę pagalbą, neformaliojo švietimo ir tęstinio mokymosi paslaugas suaugusiesiems.

6. Mokomąjį (mokomuosius) dalyką (dalykus) (toliau – MD), kurie susiję su bendrojo ugdymo programomis, arba pedagoginę specializaciją atitinkančios krypties studijų rezultatai pasiekiami atsižvelgiant į aukštojoje mokykloje įgyvendinamą pedagogų rengimo modelį pagal Pedagogų rengimo reglamentą (toliau – Reglamentas). MD studijų bendrieji ir specialieji reikalavimai apibrėžiami MD arba pedagoginę specializaciją atitinkančios studijų krypties apraše ne žemesniu kaip tipiniu pasiekimų lygiu. Studijų programa, suteikianti ŠUSK grupės atitinkamos krypties profesinio bakalauro ar bakalauro kvalifikacinį laipsnį ir kvalifikaciją pagal galiojančią studijų sričių ir krypčių sąrašą ir kvalifikacinių laipsnių sąrašą, turi tenkinti Reglamento nuostatas.

7. Baigus pirmosios studijų pakopos ŠUSK grupės studijas, neteikiančias pedagogo kvalifikacijos, įgyjamas bakalauro kvalifikacinis laipsnis, kuris absolventui leidžia dirbti su švietimu ir ugdymu susijusį darbą, kuriam nebūtina pedagogo kvalifikacija (suaugusiųjų švietimo paslaugos, karjeros konsultavimas ir panašiai). Baigus ŠUSK grupės studijas suteikiami profesinio bakalauro ir bakalauro laipsniai atitinka šeštąją Lietuvos kvalifikacijų sandaros ir Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sąrangos lygį.

8. Baigus antrosios studijų pakopos ŠUSK grupės studijas, įgyjamas magistro kvalifikacinis laipsnis, pažymintis, kad absolventas įgijo aukštesnes MD didaktikos, švietimo ir ugdymo veiklos kompetencijas. Magistro kvalifikacinis laipsnis atitinka septintąją Lietuvos kvalifikacijų sandaros ir Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sąrangos lygį.

9. Baigus pedagogikos krypties laipsnio nesuteikiančias studijas (toliau – LNS), įgyjama pedagogo kvalifikacija, kurią gali įgyti absolventai, baigę MD pirmosios pakopos studijas, ir profesijos mokytojai. Pedagogo kvalifikacija atitinka šeštąją Lietuvos kvalifikacijų sandaros ir Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sąrangos lygį.

10. Į ŠUSK grupės pirmosios studijų pakopos studijas priimami asmenys, įgiję ne žemesnį negu vidurinį išsilavinimą ir, jei reikalauja nustatyta priėmimo į aukštąją mokyklą tvarka, išlaikę stojamuosius egzaminus. Visi stojantieji į studijų programas, kurias baigus suteikiama pedagogo kvalifikacija, turi dalyvauti motyvacijos vertinime. Tai taikoma visoms laipsnį teikiančioms ir laipsnio nesuteikiančioms studijoms, kuriose įgyjama pedagogo kvalifikacija. Rekomenduojama, kad stojantieji, kurių motyvacija įvertinta nuliniu balu, nebūtų priimami į pedagogo kvalifikaciją teikiančias studijų programas.

11. Į ŠUSK grupės antrosios studijų pakopos studijas priimami asmenys, atsižvelgiant į universitetų nustatytą tvarką ir į šias sąlygas:

11.1. į MD pedagogikos arba pedagoginės specializacijos programas priimami pedagogo kvalifikaciją turintys asmenys, baigę MD pedagogikos (pavyzdžiui, istorijos pedagogikos) arba pedagoginės specializacijos pirmosios pakopos programas (pavyzdžiui, pradinio ugdymo pedagogikos, specialiosios pedagogikos) ir įgiję profesinio bakalauro ar bakalauro laipsnį;

11.2. į edukologijos, andragogikos ir švietimo ir ugdymo krypčių studijų programas (pavyzdžiui švietimo vadyba, karjeros konsultavimas) priimami asmenys, įgiję bakalauro laipsnį;

12. Pirmosios studijų pakopos studijas, kuriose įgyjama pedagogo kvalifikacija, rekomenduojama organizuoti nuolatine studijų forma.

II SKYRIUS

STUDIJŲ KRYPČIŲ GRUPĖS SAMPRATA IR APRĖPTIS

13. ŠUSK grupę sudaro ugdymo mokslų studijų programos, kurios turi aprėpti ugdymosi

turinio kokybišką įgyvendinimą, ugdytinio ir ugdytojo įvairialypę sąveiką, švietimo vadybą, asmenybės ugdymosi, švietimo ir ugdymo(si) inovacijų, mokymo(si) aplinkos, technologijomis grįsto mokymo(si), žinių vadybos, specialiųjų ugdymosi poreikių vaikų ugdymą, visų raidos tarpinių ypatumus, asmens brandumo formavimą(si), suaugusiųjų mokymąsi, jo įgyvendinimą, taip pat švietimo ir mokymosi visą gyvenimą politikos, kultūros, socioekonominių procesų pažinimą ir būdų, padedančių aktyviai juose dalyvauti, įvaidymą.

14. Pedagogikos krypties studijas sudaro:

14.1. ikimokyklinio ugdymo studijų programos (apimančios ir priešmokyklinį ugdymą), kurių paskirtis – parengti pedagogą, gebantį atsižvelgti į vaiko prigimtines galias, jo individualią patirtį, gebantį padėti vaikui išsiugdyti savarankiškumą, kūrybiškumą, aplinkos ir savo šalies pažinimą, sukuriantį mokėjimo mokytis pradmenis pagal priešmokyklinio ir (ar) pradinio ugdymo programas;

14.2. pradinio ugdymo studijų programos (apimančios ir priešmokyklinį ugdymą), kurių paskirtis – parengti pedagogą, pasiruošusį sudaryti sąlygas bręsti mokiniui kaip asmenybei, plėtoti pozityvius santykius su savimi, kitais žmonėmis, socialine, gamtine ir daugiakultūre aplinka, įgyti pažinimo, mokėjimo mokytis, sveikatos ir kitų kompetencijų integralius pradmenis kaip prielaidą tolesniam sėkmingam ugdymuisi, padedantį mokytis pagal priešmokyklinio ir (ar) pradinio ugdymo programas, gebantį organizuoti visavertį ugdytojų ir ugdytinio bendradarbiavimą;

14.3. MD pedagogikos studijų programos, kurių paskirtis – parengti pedagogą, gebantį pasiekti bendrosiose ugdymo programose numatytų ugdymo rezultatų, sudarantį sąlygas mokiniui išsiugdyti dorinės, socialinės, kultūrinės ir pilietinės brandos bei tautinės savimonės pamatus, įgyti integralius bendrųjų ir dalykinių kompetencijų pagrindus ir išbandyti save įvairiose veiklos srityse, siekiant apsispręsti dėl tolesnio ugdymosi kelio pasirinkimo, sudarantį sąlygas mokiniui pasiekti asmenybinę brandą, įgyti bendrąsias ir dalykines kompetencijas, apsispręsti dėl savo profesinės karjeros;

14.4. specialiosios pedagogikos studijų programos, kurių paskirtis – parengti pedagogą, kuris specialiomis ugdymosiomis ir kompensacinėmis priemonėmis padėtų specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems asmenims ugdytis pagal gebėjimus, didinti šių asmenų ugdymosi veiksmingumą, ugdymosi prieinamumą bei socialinį dalyvavimą, įgyti išsilavinimą ir (ar) kvalifikaciją;

14.5. socialinės pedagogikos studijų programos, kurių paskirtis – parengti pedagogą, kuris padėtų užtikrinti vaiko socialinius ir ugdymosi poreikius, organizuodamas pozityvios socializacijos procesą ir negatyvios socializacijos prevenciją makro- ir mikrosociume.

15. Kitos švietimo ir ugdymo mokslų (edukologijos, andragogikos) studijų programos skirtos pasirengti edukacinei, vadybinei, tyrimų veiklai, kuri yra susijusi su žmonių vystymosi, tobulėjimo ir mokymosi visą jų gyvenimą problematika ir analize bei švietimo srities sprendimų, apimančių apibrėžtą ugdymo(si) procesų ir sistemų, jų valdymo, požiūrių sritį ir kultūrinį, visuomeninį, politinį, istorinį ir ekonominį kontekstus, priėmimu.

16. ŠUSK studijas baigęs asmuo gali dirbti pedagoginį, edukacinį, tiriamąjį, vadybinį darbą švietimo įstaigose, kitose viešojo ar privataus sektorių organizacijose.

III SKYRIUS

BENDRIEJI IR SPECIALIEJI STUDIJŲ REZULTATAI

17. Kiekviena ŠUSK grupės studijų programa turi užtikrinti reikalingas kompetencijas, leidžiančias sėkmingai vykdyti švietimo ir ugdymo veiklą.

18. ŠUSK grupės pirmosios studijų pakopos studijų rezultatai taikomi profesinio bakalauro, bakalauro absolventams. Šios pakopos studijų rezultatai taip pat apibrėžia pedagoginių studijų, t. y. 60 studijų kreditų apimties universitetinių ir koleginių studijų, rezultatus, kuriais remiantis suteikiama pedagogo kvalifikacija.

19. Pedagoginių studijų rezultatai neapima MD ar pasirinktos pedagoginės specializacijos (ikimokyklinio ugdymo, pradinio ugdymo, specialiosios pedagogikos, socialinės pedagogikos ar kitos specializuotos veiklos) žinių ir gebėjimų, pastarieji gali būti įgyti šiais būdais:

19.1. su MD susiję studijų rezultatai ar pasirinktos pedagoginės specializacijos studijų rezultatai įgyjami studijuojant laipsnį suteikiančiose pedagogines studijas integruojančiose pedagogikos krypties studijų programose, kai kartu įgyjamas kvalifikacinis laipsnis ir pedagogo kvalifikacija;

19.2. su MD siejami studijų rezultatai (pavyzdžiui, filologijos, menų, fizikos, chemijos, matematikos ir t. t.) gali būti įgyti baigus atitinkamos MD studijų krypties kvalifikacinį laipsnį teikiančias pirmosios studijų pakopos studijų programas arba modulį ar specializaciją (90 kreditų) ne žemesniu kaip tipiniu pasiekimų lygiu.

20. ŠUSK grupės būtinos įgyti žinios pirmosios ir antrosios pakopos studijose skiriasi kompleksiskumu, abstrakcijos lygiu ir taikymo pobūdžiu.

21. Pirmosios studijų pakopos (profesinio bakalauro ir bakalauro) ŠUSK grupės žinios siejamos su įvairiapusiu teoriniu švietimo ir ugdymo pažinimu, grįstos mokslinių ir taikomųjų tyrimų rezultatais ir taikomos plačiose švietimo ir ugdymo studijų ar pedagoginės veiklos srityse, kuriose taip pat aktualus švietimo ir ugdymo(si) naujovių diegimas ir sąveika su kitų studijų krypčių žiniomis.

22. Antrosios studijų pakopos (magistrantūros) fundamentinių ir taikomųjų ugdymo(si) veiklos ir su jais susijusių mokslų tyrimų rezultatais grįstos naujausios ŠUSK grupės ar pedagoginės veiklos žinios yra taikomos sprendžiant švietimo ir ugdymo(si) uždavinius naujoje ar nežinomoje aplinkoje, vykdant mokslinius tyrimus, kuriuose integruojamos ir kitų studijų krypčių žinios diegiant ir įvertinant švietimo ir ugdymo(si) naujovių poveikį.

23. ŠUSK grupės studijų programose ir 60 studijų kreditų apimties pedagoginėse studijose apimamos šios žinios (pedagoginėms studijoms netaikomas Aprašo 23.2 papunktis, kuriam galioja atitinkamame apraše aprašyti studijų rezultatai):

23.1. ugdymo mokslo teorijos, istorinių, filosofinių, psichologinių, sociologinių, tarpkultūrinių aspektų, kuriais remiantis analizuojamas ugdymas ir švietimo veikla;

23.2. MD ar pasirinktos pedagoginės specializacijos;

23.3. asmens raidos ir asmenybės brandos;

23.4. motyvacijos ir mokymosi teorijų;

23.5. grupinių procesų ir jų dinamikos mokymosi aplinkoje;

23.6. mokymosi procesų planavimo ir valdymo (ugdymo turinio, tikslų, užduočių planavimo, atsižvelgiant į besimokančiųjų patirtį, sunkumus);

23.7. mokymo(si) strategijų, metodų, technologijų taikymo ugdymo(si) aplinkoje;

23.8. pasiekimų vertinimo bei įsivertinimo metodų;

23.9. besimokančiųjų įvairovės, suvokiant specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių besimokančiųjų (įtraukiojo ugdymo) ir gabių vaikų ugdymosi kontekstą;

23.10. mokomojo dalyko didaktikos ir metodikos;

23.11. refleksyvosios praktikos, profesinės raidos, bendradarbiavimo institucijoje ir su profesionalų bendruomene;

23.12. sveikos gyvensenos ir žmogaus saugos mokymosi;

23.13. asmens, visuomenės, organizacijų darnaus vystymosi;

23.14. švietimo vadybos, lyderystės, savivaldos įgyvendinimo mokyklos, vietos bendruomenės, savivaldybės ir nacionaliniu lygmenis;

23.15. švietimo politikos, jos kryptingumo ir įgyvendinimo instituciniu, tarpinstituciniu, nacionaliniu, tarptautiniu lygmenis.

24. Pirmajai studijų pakopai (profesinio bakalauro ir bakalauro) priskiriami gebėjimai vykdyti tyrimus:

24.1. taikyti įvairių švietimo ir ugdymo mokslo žinias, besimokančiųjų pasiekimų tyrimų rezultatus ir specializuotas informacines technologijas, atliekant tyrimus, analizuojant ir rūšiuojant duomenis, vizualizuojant ir pateikiant rezultatus;

24.2. surasti ir analizuoti švietimo ir ugdymo mokslinę ir informacinę literatūrą, taikyti

šiuolaikinius informacijos kaupimo, analizės ir sisteminimo būdus;

24.3. identifikuoti švietimo ir ugdymo tyrimo problemą, suformuluoti tyrimo tikslą, uždavinius ir hipotezes;

24.4. parengti tiriamojo darbo metodiką – pasirinkti tyrimo strategiją ir metodus;

24.5. rinkti, apdoroti, analizuoti, apibendrinti ir interpretuoti tyrimo rezultatus, apie juos diskutuoti, formuluoti tyrimo išvadas ir rekomendacijas;

24.6. spręsti švietimo ir ugdymo problemas, vadovaujantis tyrimų, įskaitant besimokančiųjų pasiekimų tyrimus, rezultatais.

25. Pirmajai studijų pakopai (profesinio bakalauro ir bakalauro) priskiriami specialieji gebėjimai:

25.1. vertinti individualius besimokančiųjų poreikius (įskaitant specialiųjų ugdymosi poreikių turinčius ir gabius vaikus), polinkius ir gebėjimus, mokymosi stilių ir atitinkamai koreguoti ugdymosi praktiką: diferencijuoti ir individualizuoti ugdymo turinį, mokymosi medžiagą, metodus, didinti specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių besimokančiųjų galimybes dalyvauti ugdymosi procese ir įžvelgti itin gabių mokymosi potencialą;

25.2. vertinti besimokančiojo mokymosi raidą, pripažįstant kiekvieno individualumą, atpažinti individualius besimokančiųjų skirtumus, atsirandančius dėl amžiaus, asmenybės ypatumų, lyties, socialinės aplinkos, kalbos, tautybės, kultūros, specialiųjų ugdymosi poreikių ar kt., į juos atsižvelgti ugdymosi procese;

25.3. įvertinti ir tobulinti besimokančiųjų mokėjimo mokytis gebėjimus, padėti susikurti asmeninę motyvaciją, padėti formuluoti mokymosi ir asmeninius tikslus, ugdyti besimokančiųjų savarankiškumo ir savivaldžio mokymosi gebėjimus;

25.4. kurti saugią, tolerantišką, atvirą, skatinančią mokymąsi grupėmis ir bendradarbiaujant, įtraukiančią į sąveiką, dialogą bei partnerystę ir besimokančiojo emocinį, socialinį, intelektualinį, kūrybinį, dvasinį vystymąsi, taip pat individualų mokymąsi palaikančią ugdymosi aplinką;

25.5. ugdymosi procese naudoti įvairias mokymosi priemones, skaitmenines technologijas ir įrangą, didinančias mokymosi veiklą įvairovę, ugdymosi prieinamumą kiekvienam besimokančiajam, įtraukiančias į mokymąsi grupėmis ir savarankiškumo ugdymu pagrįstą mokymąsi;

25.6. kurti sąveiką, partnerystę, dialogu grįstas mokymosi ir grupinės veiklos situacijas – įtraukti į sąveiką kiekvieną besimokantįjį, ugdyti prisiimti atsakomybę už siekiamus rezultatus ir užtikrinti tinkamą besimokančiųjų elgesį grupėje;

25.7. ugdyti besimokančiųjų informacinę kultūrą – sistemingai plėtoti jų skaitmeninį raštingumą ir virtualiojo bendravimo kultūrą;

25.8. naudotis ugdymo turinį, išteklius ir procesą praturtinančiomis įvairiomis ugdymosi aplinkomis ir jas kurti;

25.9. planuoti, kryptingai, tikslingai ir efektyviai organizuoti ugdymosi procesą, numatyti ir valdyti reikalingus išteklius;

25.10. parinkti metodus, tinkamus ugdymosi tikslams pasiekti, parengti ir perteikti į besimokantįjį orientuotą susijusią ugdymosi ar kitos veiklos medžiagą, vertinti ugdymo metodų ir strategijų, mokymosi užduočių, išsikeltų ugdymosi tikslų efektyvumą;

25.11. kelti ugdymosi tikslus ir formuluoti siekiamus rezultatus, jais remiantis planuoti mokymo(s) veiklas, parinkti ar rengti užduotis, leisti kiekvienam besimokančiajam pagal jo individualius pasiekimus ir galimybes siekti pažangos;

25.12. parinkti ugdymosi tikslus atitinkančius ir individualią besimokančiojo pažangą įsivertinti leisiančius pasiekimų ir pažangos įsivertinimo metodus ir strategijas, atsižvelgiant į kontekstą ir besimokančiųjų savybes;

25.13. teikti efektyvų ir konstruktyvų grįžtamąjį ryšį, per jį skatinti kiekvieno besimokančiojo mokymosi pažangą ir įsivertinimą;

25.14. bendrauti, bendradarbiauti ir motyvuoti besimokančiuosius, tėvus (globėjus), kolegas, socialinių ar švietimo pagalbą teikiančių tarnybų atstovus siekiant bendrų tikslų;

25.15. bendrauti visose ugdymosi aplinkose taisyklinga lietuvių kalba (sakytine ir rašytine forma);

25.16. mokėti bent vieną užsienio kalbą ne žemesniu kaip B2 lygiu pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis ir ją vartoti akademiniais ir profesiniais tikslais;

25.17. atlikti savo veiklos tyrimą: surinkti duomenis iš kelių susijusių veiklos kontekstų, juos lyginti ir ieškoti priežastinių ryšių, gautus rezultatus taikyti, tobulinant savo profesinę veiklą;

25.18. sistemingai stebėti procesą ir vertinti pasiektus ugdymosi tikslus, rinkti, analizuoti, interpretuoti įrodymus ir duomenis (mokymosi rezultatus, išorinio vertinimo rezultatus) ir jais grįsti priimamus profesinius ir ugdymosi tobulinimo sprendimus;

25.19. pasinaudojant MD žiniomis bei žiniomis apie plačiai taikomą ir naujausią ugdymosi praktiką, kurti MD mokymo(si) (didaktinę) sistemą (jungiančią tinkamiausius mokymo(si) būdus), kuri MD padarytų prasmingą besimokantiesiems, atitiktų kiekvieno besimokančiojo poreikius, ją atnaujinti ir plėtoti, remiantis naujausiais mokslo, technologijų pasiekimais, ir MD didaktinėje sistemoje numatyti bendrųjų kompetencijų ugdymąsi;

25.20. atsižvelgti į švietimo ir mokymosi poreikius ir paklausą, prisidėti prie švietimo įstaigos tobulinimo ar vystymo projektų, dalyvauti kelių MD ir pedagoginės specializacijos komandose.

26. Pirmajai studijų pakopai (profesinio bakalauro ir bakalauro) priskiriami socialiniai gebėjimai:

26.1. pristatyti idėją ar nuomonę, argumentuoti sprendimą ar tyrimo rezultatus sakytine ir rašytine forma specialistų ir ne specialistų auditorijai;

26.2. veikti ir mokytis bendradarbiaujant, dirbti tarpdalykinėje grupėje ir (ar) komandoje, koordinuoti projekcinę veiklą įvairiose besimokančiųjų amžiaus grupėse ir ugdymosi aplinkose;

26.3. priiimti įsipareigojimus saugoti ir puoselėti Lietuvos kultūrą ir gamtą, kurti tvarią visuomenę, dalyvauti visuomenės ir švietimo kaitos procesuose;

26.4. dalyvauti profesinės bendruomenės tinkluose.

27. Pirmajai studijų pakopai (profesinio bakalauro ir bakalauro) priskiriami asmeniniai gebėjimai:

27.1. užtikrinti, kad visiems besimokantiesiems bus nuolatos sukuriamos diferencijuotos situacijos kokybiškai realizuoti savo galimybes;

27.2. reflektuoti savo pedagoginę, andragoginę ar kitą švietimo veiklą, nustatyti žinių ir gebėjimų spragas, apsibrėžti asmeninio tobulėjimo kryptis ir planuoti savarankišką mokymąsi;

27.3. ugdyti besimokančiųjų nuostatas Lietuvos kultūros, tautinės tapatybės, tautos kultūrinio ir gamtinio paveldo puoselėjimo požiūriu ir kartu toleranciją kitoniškumui;

27.4. priiimti atsakomybę už savo darbo rezultatus, įvertinti jų poveikį ir padarinius žmogiškųjų vertybių, pagarbos žmogui, darnos, pilietiškumo, socialinės atsakomybės ir aplinkosaugos aspektais;

27.5. būti atviram, lanksčiam ir kartu kritiškam įvairiuose švietimo ir ugdymo kontekstuose: vertinant valstybės politiką, analizuojant situacijas ugdymo institucijoje, klasėje, individualiai sąveikaujant su besimokančiuoju;

27.6. stipriai išreikštos besąlygiškos pagarbos besimokančiajam, profesinio tapatumo, socialinės atsakomybės ir įsipareigojimo profesinei bendruomenei vertybinės nuostatos.

28. ŠUSK grupės antrosios pakopos studijų programos gali būti įvairaus pobūdžio ir susijusios su įvairių amžiaus grupių besimokančiųjų poreikiais, t. y. orientuotos į ugdymosi turinio kūrimo ir vystymo studijas, MD didaktikos ir metodikos nuodugnesnes studijas, pasirinktos pedagoginės specializacijos nuodugnesnes studijas, švietimo lyderystės ir vadybos, švietimo ir ugdymo sisteminius tyrimus, suaugusiųjų mokymosi ir kitos. Programos pobūdis detalizuojamas programos studijų rezultatuose.

29. Antrajai studijų pakopai priskiriami gebėjimai vykdyti tyrimus:

29.1. vykdyti kompleksinius ir (ar) kelias dalykines sritis integruojančius švietimo tyrimus,

jungti, sisteminti ir kritiškai vertinti duomenis ir rezultatus;

29.2. remiantis tyrimų rezultatais (įskaitant sisteminį lygmenį) ir išvadomis, rengti rekomendacijas švietimo politikams, administratoriams, bendruomenei, inicijuoti diskusijas ir pokyčius švietimo ir ugdymo praktikoje.

30. Antrajai studijų pakopai priskiriami specialieji gebėjimai:

30.1. sistemiškai ir kritiškai analizuoti ugdymo mokslo koncepcijas ir teorijas, jungti tarpdalykines žinias, jas sieti su švietimo politikos sprendimais, sudėtingų ugdymo situacijų valdymu, problemų sprendimu ir (ar) naujovių diegimu;

30.2. ŠUSK studijų objektą (MD, pedagoginę specializaciją, lyderystės ir vadybos studijas, edukacinius tyrimus ir kt.) suprasti ir vertinti, atsižvelgiant į skirtingus švietimo sistemos lygius, tipus ir tikslus ir švietimo politikos kontekstus;

30.3. kurti, vertinti ir tobulinti ugdymo(si) programas, įtraukiant bendrųjų kompetencijų ugdymą, pripažįstant besimokančiųjų įvairovę (įskaitant specialiųjų ugdymosi poreikių turinčius ir gabius besimokančiuosius), mokymosi proceso dalyvių vaidmenų skirtingumus, mokymosi proceso kompleksiskumą, ugdymo aplinką, kuriose gali vykti mokymasis, įvairovę;

30.4. įžvelgti naujus švietimo ir mokymosi poreikius ir paklausą, kurti ir planuoti mokyklos tobulinimo ar plėtros projektus, vadovauti ar koordinuoti kelių MD komandas;

30.5. imtis lyderystės, vadybinius veiksmus nukreipti besimokantiejiems, kolegoms, bendruomenei įgalinti, telkti ir motyvuoti suinteresuotus švietimo sistemos dalyvius į nuolatinio mokymosi organizaciją, siekiant švietimo ir ugdymo tikslų;

30.6. atlikti savo veiklos tyrimą: surinkti duomenis iš kelių susijusių savo veiklos kontekstų, šiuos duomenis lyginti ir ieškoti priežastinių ryšių, gautus rezultatus conceptualizuoti, taikyti, tobulinant savo profesinę veiklą, dalytis praktikų bendruomenėje ir pritaikyti platesniame profesinės veiklos kontekste, rengti rekomendacijas švietimo politikams, administratoriams ir inicijuoti pokyčius švietimo ir ugdymo praktikoje.

31. Antrajai studijų pakopai priskiriami socialiniai gebėjimai:

31.1. pristatyti idėją ar nuomonę, argumentuoti sprendimą ar tyrimo rezultatus sakytine ir rašytine forma specialistų ir ne specialistų auditorijai, apie tai aktyviai diskutuoti, atskleisti priežastinius ryšius ir pateikti argumentus;

31.2. vadovauti tarpdalykinei grupei ir (ar) komandai, projektinei veiklai, konsultuoti, apmokyti kitus projekto dalyvius;

31.3. veikti tarptautinėje komandoje ir (ar) įgyvendinant projektą, dalyvauti profesiniuose tinkluose;

31.4. prisiimti atsakomybę už savo ir pavaldžių darbuotojų veiklos kokybę, jos vertinimą ir tobulinimą;

31.5. laikytis sisteminio ir daugiakultūrio požiūrio, puoselėjant Lietuvos kultūrą ir gamtą, kuriant tvarią visuomenę, strategiškai mąstyti ir priimti inovatyvius sprendimus, siekiant visuomenės ir švietimo kaitos ir sprendžiant švietimo ir ugdymo problemas.

32. Antrojoje studijų pakopoje asmuo turi įgyti tokius pačius asmeninius gebėjimus, kaip pirmojoje studijų pakopoje, tačiau papildomai akcentuojama;

32.1. sisteminis ir strateginis mąstymas;

32.2. globalaus ir lokalaus konteksto pažinimas;

32.3. ryšių supratimas ir judėjimas švietimo sistemos lygmenimis (mikro-, mezo-, makro-).

IV SKYRIUS

DĖSTYMAS, STUDIJAVIMAS, VERTINIMAS

33. ŠUSK grupės studijos turi užtikrinti, kad absolventas sukauptų pakankamai dalykinių žinių ir gebėjimų, išsiugdytų žmogiškąsias, tautines ir pilietines vertybines nuostatas, išmanytų pedagoginius reiškinius ir edukacinę veiklą, gebėtų įgytas žinias ir gebėjimus taikyti profesinėje veikloje ir įgytų socialinių bei asmeninių gebėjimų, kurie turi būti ugdomi, kai bendradarbiaujama

komandose.

34. Skirtingų studijų pakopų studijose gali būti taikomi tie patys studijų metodai, tačiau turi skirtis pateikiamų užduočių turinys, sudėtingumas ar studento savarankiškumo raiška. Atsižvelgiant į šiuos požymius, studijų programose turi būti planuojama kontaktinio darbo apimtis, kuri turi būti skiriama studijuoti būtinose studijų aplinkose ir situacijose, reikalaujančiose tiesioginės (ne virtualiosios) sąveikos su kitais studijų proceso dalyviais. Pirmosios studijų pakopos kontaktinio darbo apimtis turi būti ne mažesnė kaip 40 procentų, o antrosios studijų pakopos – ne mažesnė kaip 20 procentų studijų programos apimties. ŠUSK grupės studijų programose turi būti taikomi dėstymo ir studijavimo metodai:

34.1. žinių perteikimo ir taikymo metodikos: aktyvaus supratimo, reikšmių, patirčių ir prasmų konstravimo, informacijos apdorojimo, jau įgytų ir naujų žinių bei patirties susiejimo, aiškiai suvokiant mokymosi tikslą ir į jį orientuojantis, planuojant, veikiant, vertinant ir reflektuojant mokymosi procesą, pažangą ir pasiekimus, diskusijų, debatų, savarankiškos studijų medžiagos (pvz., atvejų studijų) analizės, projektų, probleminio mokymo(si), pažintinių išvykų, vaidmenų žaidimų, darbų (projektų, ataskaitų ir kitų) pristatymų ir aptarimų, kolegialaus vertinimo, ekspertų metodo, vaizdo ir garso konferencijų, vaizdo ir garso paskaitų, dalyko (modulio) nuotolinis mokymo(si) ir kitos. Tai į aktyvų studijavimą orientuotai studijų koncepcijai priskiriamos metodikos, taikyti interaktyviųjų paskaitų, seminarų, praktinių veiklų, savarankiško individualaus ir komandinio darbo metu;

34.2. besimokančiųjų refleksija grindžiamos gebėjimo veikti ir įsivertinti metodikomis: patirtinio mokymo(si), eksperimentinio situacinio mokymosi (aukštojo mokslo institucijoje), minčių, sąvokų, koncepcijų žemėlapių sudarymo, minčių lietaus, reflektavimo dienoraščių, esė rašymo, kompetencijų aplanko rengimo, kiekybinių ir kokybinių tyrimų, pedagoginių mokytojo veiklos tyrimų, projektų ir kitomis. Gebėjimo veikti metodų grupei priskiriama ir ugdomosios veiklos praktika. Jos paskirtis – padėti būsimajam švietimo ir ugdymo specialistui įgyti praktinei veiklai reikalingų profesinių kompetencijų ir patirties, sudarius galimybes nustatytą laikotarpį dirbti praktinį ugdomąjį darbą ar vykdyti atskiras ugdymosi veiklos funkcijas, vadovaujant mentoriui ir praktikos vadovui. Praktika grindžiama aukštosios mokyklos ir praktikos institucijos bendradarbiavimu.

35. Studentų pasiekimų vertinimo sistema turi padėti formuoti ir stebėti pažangą bei įsivertinti, koku lygiu pasiekti studijų programos rezultatai, palaikyti grįžtamąjį ryšį su studentais, sudaryti prielaidas tobulinti studijų programas. ŠUSK grupės studijose turi būti taikomos skirtingos studijų rezultatų formuojamojo (ugdomojo) ir kaupiamojo vertinimo metodikos: rašto darbų, žodinių pranešimų, praktikų, projektų ir individualių darbų ataskaitų, kompetencijų aplanko į(si)vertinimo, kolegialaus vertinimo, supervizijos, viešų aptarimų, kompiuterinis testavimo ir kitos. Studentų pasiekimai vertinami kaip veiklos rezultatai ir turi remtis aiškiais ir objektyviais kriterijais.

36. Baigiamasis ŠUSK grupės studijų darbas (ir baigiamasis pedagoginių studijų darbas) vertintinas kaip studijų rezultatų pasiekimo įrodymas, kai dėmesys sutelkiamas į problemos sprendimą taikant kiekybinius ir kokybinius tyrimus bei jų rezultatų interpretavimą ir reflektavimą.

V SKYRIUS

STUDIJŲ PROGRAMŲ VYKDYMO REIKALAVIMAI

37. Materialinių, informacinių, metodinių išteklių reikalavimai:

37.1. švietimo ir ugdymo studijoms vykdyti turi būti sukurta moderni materialinė bazė: auditorijos, teorinių paskaitų, seminarų, pratybų, grupinio darbo, individualių ir grupinių konsultacijų kabinetai turi atitikti ergonominius reikalavimus, turi būti pritaikyti specialieji ugdymosi poreikių turintiems asmenims; auditorijos turi būti įrengtos su šiuolaikine garso, vaizdo, kompiuterine, programine, kita ugdymosi aplinkose naudojama šiuolaikine technine įranga, reikalingomis metodinėmis priemonėmis (įrengti pavyzdiniai MD ar pasirinktos pedagoginės specializacijos ugdymosi aplinkas imituojantys kabinetai ir kita);

37.2. visose švietimo ir ugdymo studijas vykdančių institucijų auditorijose turi būti užtikrinta interneto prieiga bei belaidis interneto ryšys; turi būti pakankamas skaičius kompiuterių su studentų savarankiškam darbui reikalinga programine įranga: kiekybinių ir kokybinių tyrimo duomenų apdorojimo programomis, inovatyviomis mokymo(si), užduočių atlikimo programomis; turi būti sudarytos mokymosi virtualiojoje aplinkoje sąlygos;

37.3. bibliotekose ir skaityklose turi būti aktuali švietimo ir ugdymo problematikos mokslo ir kita specializuota literatūra (pvz., MD šaltiniai), tyrimų metodologijos literatūra, užtikrinta prieiga prie nacionalinių ir tarptautinių duomenų bazių, galimybė naudotis integralia bibliotekų informacijos sistema;

37.4. švietimo ir ugdymo studijas vykdančiai aukštajai mokyklai rekomenduojama sudaryti bendradarbiavimo sutartis su formaliojo ar neformaliojo švietimo įstaigomis, atitinkančiomis išvardytus materialinių ir metodinių išteklių reikalavimus, ir naudotis jomis kaip švietimo ir ugdymo studijas vykdančios institucijos studijų išteklių centru; atsižvelgiant į studijų programų poreikius, rekomenduojama kurti ir naudoti kuo įvairesnes ugdymosi aplinkas (ugdymo įstaigas, muziejus, bibliotekas, kitas meno, kultūros ar švietimo įstaigas), kurios padėtų pasiekti numatytus studijų rezultatus.

38. Pedagoginių studijų, suteikiančių pedagogo kvalifikaciją, vykdymo reikalavimai:

38.1. Reikalavimai akademiniam personalui:

38.1.1. pedagoginių studijų programose turi dirbti dėstytojai, atitinkantys aukštojo mokslo studijas reglamentuojančiuose Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytus reikalavimus;

38.1.2. ne mažiau kaip 30 procentų dėstytojų, dirbančių pedagogo kvalifikaciją suteikiančių studijų dalyje, turi turėti pedagoginio ar vadybinio darbo švietimo ar(ir) švietimo pagalbą teikiančiose įstaigoje patirties (kuri turi būti ne trumpesnė kaip 3 metai) ir būti įgiję besimokančiųjų kartoms aktualios naujos pedagoginės patirties;

38.1.3. teorinius pedagogikos, MD (ar pedagoginės specializacijos) didaktikos dalykus turi dėstyti tik tie dėstytojai, kurių mokslinės veiklos kryptis ir pedagoginės praktikos patirtis atitinka dėstomąjį dalyką; praktikas organizuojantis ir vykantis personalas turi atitikti Aprašo 40.1 papunkčio reikalavimus;

38.1.4. ne mažiau kaip 50 procentų dėstytojų, dirbančių pedagogo kvalifikaciją suteikiančių studijų dalyje, turi bendradarbiauti su mokyklomis, tyrimų srityje rengiant MD didaktikos priemones;

38.1.5. dėstytojai turi pasižymėti didaktiniu meistriškumu: išmanyti suaugusiųjų mokymosi principus ir gebėti taikyti šiuolaikinius dėstymo ir studijų metodus, skatinančius būsimojo pedagogo aktyviai mokytis, bendradarbiauti, reflektuoti ir diskutuoti; gebėti kurti šiuolaikinio mokymosi (studijų) situacijas; skatinti kritinę refleksiją, mokytis kritiškai mąstyti;

38.1.6. dėstytojai savo pavyzdžiu studentams turi pateikti efektyvaus mokymosi modelį, taikyti inovatyvius studijų metodus ir technologijas, užtikrinti veiksmingą šiuolaikinį mokymąsi:

38.1.6.1. būti tolerantiški ir gerbti studentus, nepriklausomai nuo jų skirtumų; skleisti įvairovės toleravimu pagrįstą požiūrį, kuris praturtina mokymąsi;

38.1.6.2. būti susipažinę su kiekvieno studento pirminiu pasirengimu MD studijoms, o naujas, su dalyku susijusias, žinių sistemas kurti jau turimų žinių pagrindu;

38.1.6.3. skatinti kiekvieną studentą aktyviai dalyvauti studijų procese, atsižvelgti į studento asmenybės savybes, jo gebėjimų įvairovę, studijavimo stilių ir motyvaciją;

38.1.6.4. taikyti įvairius pasiekimų į(si)vertinimo metodus, kaupti duomenis (įrodymus) apie studentų pažangą ir pasiekimus;

38.1.6.5. individualizuoti studijų turinį, atsiskaitymo, į(si)vertinimo formas;

38.1.6.6. teikti užduotis, kurias atlikdami studentai tarpusavyje bendradarbiautų ir dirbtų komandomis, tačiau kiekvienas aiškiai atsiskaitytų už savo asmeninį indėlį;

38.1.6.7. įvairiais būdais (naudojant informacines ir komunikacines technologijas ir kt.) didinti pateikiamos medžiagos turinio prieinamumą ir kiekvieno galimybes dalyvauti;

38.1.6.8. savo darbe vadovautis tokiomis vertybėmis ir etikos principais, kurie dera su

pedagogine veikla bei veiksmingo ugdymosi reikalavimais;

38.1.7. dėstytojai turi sistemingai tobulinti pedagoginę ir mokslinę kompetenciją, dalyvauti mokslinėje tiriamojoje veikloje, vykdyti mokslinius tyrimus, dalyvauti mokyklų ar kitų švietimo institucijų veikloje – inicijuoti bendrus projektus, atlikti bendrus tyrimus, bendradarbiauti ir plėtoti partnerystės ryšius su mokyklomis, kitomis švietimo įstaigomis, įgyvendinant MD, programos studijų tikslus;

38.1.8. dėstytojai turi mokėti bent vieną užsienio kalbą ne žemesniu kaip C1 lygiu pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis, aktyviai dalyvauti (ne rečiau kaip kas 3 metus) tarptautinio akademinio mobilumo programose, projektinėje veikloje, stažuotis kitose šalyse ir kita.

39. Reikalavimai kitam personalui (praktikų vadovams, mentoriams), dirbančiam pedagogo kvalifikaciją suteikiančių studijų dalyje:

39.1. vadovauti pedagoginei praktikai turi asmenys, įgiję pedagogo kvalifikaciją ir ne žemesnį kaip magistro laipsnį arba jam prilygintą kvalifikaciją, turintys ne mažesnę kaip 10 metų pedagoginės veiklos patirtį ar ne mažiau kaip 10 metų užsiimantys praktine pedagogine veikla;

39.2. vykdyti mentoriaus funkcijas gali asmenys, užsiimantys praktine pedagogine veikla, bet turintys ne žemesnę kaip mokytojo metodininko kvalifikacinę kategoriją, ne mažesnę kaip 10 metų pedagoginės veiklos patirtį ir pasirengę dirbti mentorais;

39.3. praktikų vadovams ir mentoriams rekomenduojama sistemingai tobulinti pedagoginę kompetenciją, tobulinti konsultavimo, pagalbos besimokančiajam ir kitus gebėjimus, aktyviai dalyvauti mokyklų ar kitų švietimo institucijų veikloje – inicijuoti bendrus projektus, dalyvauti tiriamojoje veikloje, bendradarbiauti ir plėtoti partnerystės ryšius su aukštosiomis mokyklomis, kitomis švietimo įstaigomis, aktyviai dalyvauti tarptautinio mobilumo programose.

40. Pedagoginės praktikos reikalavimai:

40.1. pedagoginė praktika studijuojantiems pagal laipsnį suteikiančią pedagoginių studijų programą ar LNS organizuojama, siejant ją su studijuojamu(uotu) MD ir (ar) pedagogine specializacija;

40.2. kiti praktikos reikalavimai apibrėžiami pedagogų rengimą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

40.3. Pedagoginių studijų, suteikiančių pedagogo kvalifikaciją, baigimo reikalavimai:

40.3.1. pedagoginės studijos baigiamos teoriją ir praktiką integruojančiu ne daugiau kaip 3 studijų kreditų apimties pedagoginių studijų baigiamuoju darbu (toliau – BD) ir jo viešu gynimu;

40.3.2. pedagoginių studijų BD reikalavimai:

40.3.2.1. pedagoginių studijų BD – tai originalus, savarankiškai parengtas laipsnio nesuteikiantis kvalifikacinis darbas; pedagoginių studijų baigiamojo darbo paskirtis – renkant,

sisteminant, refleksyviai bei kritiškai analizuojant, integruojant ir pritaikant teorinę, praktinę patirtinę, empirinę informaciją apie pedagoginės veiklos objektus ir subjektus, įrodyti pasiektus studijų rezultatus;

40.3.2.2. pedagoginių studijų BD turi atskleisti per teorines studijas ir pedagogines praktikas studento įgytas žinias, praktinius pedagoginius gebėjimus, vertybines nuostatas ir gebėjimą kritiškai analizuoti praktinę pedagoginę veiklą, pasirinkti tinkamus argumentus, sieti turimas teorines žinias su praktinės veiklos situacijomis, holistiškai ir refleksyviai vertinti įgytą patirtį, numatyti tolesnes pedagoginės veiklos tobulinimo ir asmeninio profesinio tobulėjimo perspektyvas;

40.3.2.3. galimos įvairios, tačiau pedagoginių studijų BD paskirtį ir tikslus atliepančios, įgytų pedagoginių kompetencijų įrodymo formos (mokslinė argumentuota esė, teorinio pasirengimo ir praktinių gebėjimų įrodymų aplankas, tiriamasis pedagoginės veiklos projektas ar kt.);

40.3.2.4. pedagogikos studijų BD leidžiama rengti ir ginti arba paraleliai su MD ar pedagoginės specializacijos BD, kai taikomas integruotų pedagoginių studijų modelis, arba tik baigus pedagogines studijas ir atlikus pedagogines praktikas – LNS atveju;

40.3.2.5. pedagoginių studijų BD rengti skiriamas darbo vadovas, kuris turi būti dėstytojas, dėstantis pedagoginių studijų dalykus ar vadovaujantis pedagoginei praktikai ir atitinkantis

akademiniam personalui keliamus reikalavimus; rekomenduojamas pedagoginių studijų baigiamojo darbo išorinis recenzavimas;

40.3.3. pedagoginių studijų BD ir jo gynimą vertina komisija, kuri turi būti sudaryta iš kompetentingų pedagogikos srities specialistų – mokslininkų, pedagoginės praktikos vadovų, socialinių partnerių ir (ar) praktikos mokyklų atstovų; komisijos pirmininku turi būti skiriamas asmuo, turintis ne žemesnį kaip magistro ar jam prilygintą kvalifikacinį laipsnį ir ne mažesnę kaip 5 metų praktinės veiklos patirtį mokykloje;

40.3.4. pedagoginių studijų BD turinio ir kreditų apimties požiūriu gali būti papildantis bakalauro (profesinio bakalauro) BD arba atskiras darbas LNS atveju;

40.3.5. pedagoginių studijų BD rengimo, gynimo ir vertinimo tvarka turi būti aiškiai reglamentuota pagal aukštosiose mokyklose galiojančią praktiką.

41. Švietimo ir ugdymo krypties pirmosios ir antrosios pakopos studijų programų vykdymo reikalavimai:

41.1. Reikalavimai akademiniam personalui:

41.1.1. ŠUSK studijų programose turi dirbti dėstytojai, vykdančys mokslinius tyrimus, atitinkančius aktualią studijų krypties problematiką;

41.1.2. dėstytojai turi tenkinti reikalavimus, išdėstytus Aprašo 38.1.5.–38.1.8. papunkčiuose. Jeigu pedagoginės studijos integruotos į pirmosios pakopos studijas, turi būti tenkinami reikalavimai, išdėstyti Aprašo 39.1.1–39.1.3 papunkčiuose.

41.2. Reikalavimai kitam personalui (praktikų vadovams, mentoriams), dirbančiam, įgyvendinant programas:

41.2.1. vadovauti švietimo ir ugdymo praktikai gali asmenys, įgiję švietimo ir ugdymo studijų krypties ne žemesnį kaip magistro laipsnį arba jam prilygintą kvalifikaciją, turintys ne mažesnę kaip 5 metų švietimo ir ugdymo veiklos patirtį ar užsiimantys aktyvia vertinama praktine švietimo ir ugdymo veikla;

41.2.2. vykdyti mentoriaus funkcijas gali asmenys, užsiimantys praktine švietimo ir ugdymo veikla ir turintys ne mažesnę kaip 5 metų švietimo ir ugdymo veiklos patirtį;

41.2.3. praktikų vadovai ir mentoriai sistemingai plėtoja savo profesinę kompetenciją, tobulina konsultavimo, pagalbos besimokančiajam ir kitus gebėjimus, aktyviai dalyvauja švietimo institucijų veikloje – inicijuoja bendrus projektus, dalyvauja tiriamojoje veikloje, bendradarbiauja ir plėtoja partnerystės ryšius su aukštosiomis mokyklomis, kitomis švietimo įstaigomis, aktyviai dalyvauja tarptautinio mobilumo programose;

41.2.4. vykdam švietimo ir ugdymo krypties pirmosios pakopos studijų programas (išskyrus pedagogų rengimo studijų programas), atliekama pasirinktos studijų krypties profesinė praktika, kurios apimtis turi atitikti galiojančiuose norminiuose dokumentuose nustatytus profesinės praktikos reikalavimus;

41.2.5. profesinė praktika organizuojama pagal aukštosios mokyklos parengtą profesinės veiklos praktikos organizavimo tvarkos aprašą ir laikantis kitų aukštojo mokslo studijas reglamentuojančių norminių dokumentų; studentas per studijų laikotarpį turi susipažinti ir su įvairiomis būsimos veiklos sritimis, kad galėtų ugdytis kompetencijas, pradėdamas nuo asistento vaidmens, baigdamas savarankiška veikla, stebint mentoriui ir praktikos vadovui institucijoje;

41.2.6. švietimo ir ugdymo krypties praktika turi būti atliekama institucijoje, kurioje yra Aprašo 40.2.2 papunkčio reikalavimus atitinkančių mentorių, moderni metodinė ir materialinė bazė, naudojamos šiuolaikinės ugdymosi technologijos, organizacija aktyviai dalyvauja, vykdam nacionalinius ir tarptautinius projektus;

41.2.7. praktika gali būti atliekama ne tik Lietuvos, bet ir užsienio švietimo ir ugdymo įstaigose, kitose Lietuvos ir užsienio institucijose, jei tai atitinka studijų programos bei praktikos pobūdį ir aukštoji mokykla sudaro su šiomis institucijomis atitinkamas sutartis arba vykdo jungtinę studijų programą;

41.2.8. antrojoje studijų pakopoje profesinės veiklos praktika gali būti vykdoma, atsižvelgiant į studijų programos pobūdį: jeigu magistrantūros studijų programa orientuota į praktinę veiklą (pvz., suaugusiųjų karjeros konsultavimas), būtinas aukštosios mokyklos

bendradarbiavimas su socialiniais partneriais organizuojant studentų praktiką; jeigu magistrantūros studijų programa orientuota į pedagogo kvalifikaciją turinčių asmenų MD krypties kompetencijos tobulinimą, būtina numatyti pedagoginę praktiką, vadovaujantis magistrantūros studijų reikalavimais.

42. Pirmosios ir antrosios studijų pakopų švietimo ir ugdymo pagrindinės krypties studijų baigimo reikalavimai:

42.1. pirmosios ir antrosios studijų pakopos švietimo ir ugdymo pagrindinės krypties studijos baigiamos absolvento kompetencijos įvertinimu per BD (projekto) viešą gynimą; BD gali tapti projektu, kai ginamas švietimo ir ugdymo problemos sprendimas, inovacijos sukūrimas ir jos diegimas;

42.2. BD (projektą) ir jo gynimą vertina komisija, remiantis jos sprendimu, suteikiamas švietimo ir ugdymo studijų krypties profesinio bakalauro, bakalauro arba magistro laipsnis;

42.3. BD (projektų) gynimo komisija turi būti sudaryta, užtikrinant kompetentingų švietimo ir ugdymo studijų krypties specialistų – socialinių partnerių atstovų, praktikos profesionalų, mokslininkų – dalyvavimą;

42.4. BD (projekto) rengimo, gynimo ir vertinimo tvarka turi būti aiškiai reglamentuota pagal aukštosiose mokyklose galiojančią tvarką.

VI SKYRIUS

PASIEKTŲ STUDIJŲ REZULTATŲ LYGMENŲ APIBŪDINIMAS

43. Pasiektų studijų rezultatų lygmenys – ŠUSK grupei būdingi studijų rezultatai, susieti su asmens studijavimo pasiekimų kokybe ir pasirengimu profesinei veiklai. Pasiektų ŠUSK grupės studijų rezultatų lygmenų struktūros pagrindą sudaro pirmosios pakopos (koleginių ir universitetinių studijų programų) ir antrosios pakopos studijų rezultatų lygmenų apibūdinimas. Skiriami du pasiektų studijų rezultatų lygmenys: tipinis ir puikus. Tipinį studijų rezultatų lygmenį pasiekę absolventai tampa gerais platesnės ar specializuotos švietimo ir ugdymo veiklos, kurioje labai svarbus ugdymo mokslų teorinis pagrindas ir jo taikymas, remiantis įgytais gebėjimais, profesionalais, iš kurių galima tikėtis švietimo ir ugdymo veiklos konteksto supratimo, technologijų valdymo, vadybinės atsakomybės, naujovių diegimo ir nuolatinio tobulėjimo, remiantis prieinamomis galimybėmis. Puikų studijų rezultatų lygmenį pasiekę absolventai tampa aukštos kokybės veiklos rezultatus galinčiais pasiekti profesionalais, parodančiais švietimo ir ugdymo srities eksperto išmanymą, gebančiais vykdyti tyrimus, kurti naujoves, valdyti technologijas, prisiimti reikšmingą vadybinę atsakomybę ir vadovautis mokymosi visą gyvenimą nuostata. Absolvento pasiektiems studijų rezultatams negali būti taikomas slenkstinis lygmuo.

44. ŠUSK grupės pirmosios studijų pakopos (koleginių ir universitetinių studijų programų) tipinio pasiekimų lygmens absolvento požymiai:

44.1. turi pakankamai žinių apie asmens raidos, motyvacijos ir mokymo(si) teorijas, ugdymosi procesų valdymą, mokymo(si) ir pasiekimų (įsi)vertinimo metodikas bei strategijas, bendrąsias švietimo vadybos ir politikos tendencijas;

44.2. žino ir supranta, kaip kryptingai ir efektyviai organizuoti ugdymosi procesą, kurti ir taikyti besimokančiųjų galias stimuliuojančią aplinką, laiduoti ugdymosi turinio, mokymo(si) metodikų ir strategijų atitiktį besimokančiųjų poreikiams, šiuolaikinėms MD didaktikos teorijoms;

44.3. geba surasti ir analizuoti švietimo ir ugdymo mokslinę bei informacinę literatūrą, šaltiniuose ir (ar) ugdymosi praktikoje išvelgti tyrimo problemą, tikslingai pasirinkti tyrimo strategijas ir tyrimo metodus, rinkti ir apdoroti tyrimo duomenis, analizuoti tyrimo rezultatus ir formuluoti išvadas;

44.4. geba išvelgti besimokančiųjų individualius skirtumus, atsižvelgdamas į jų skirtingus poreikius, polinkius ir gebėjimus, padėti formuluoti ugdymosi ir asmeninius tikslus, ugdyti besimokančiųjų atsakingumą ir savarankiškumą;

44.5. geba pažinti mokinį, planuoti ir organizuoti į besimokantįjį orientuotą ugdymosi

procesą, individualizuoti ir diferencijuoti ugdymosi turinį, taikyti mokymo(si) ir (įsi)vertinimo metodus, numatyti ugdymuisi reikalingus išteklius;

44.6. geba praktinėje veikloje savarankiškai pasirinkti technologines, organizacines ir metodines priemones, ugdymosi procese naudoti įvairias mokymo(si) priemones, skaitmenines technologijas ir įrangą, jas taikyti, ugdydamas besimokančiųjų bendrąsias ir dalykines kompetencijas, informacinę kultūrą, plėtodamas jų skaitmeninį raštingumą, kurdamas kūrybišką ir motyvuojančią ugdymosi aplinką;

44.7. geba kurti saugią, tolerantišką, atvirą, dialogu ir partnerystę grįstą ugdymo(si) aplinką, sėkmingai bendrauti ir bendradarbiauti su kitais asmenimis, siekdamas bendrų tikslų;

44.8. geba sklandžiai bendrauti gimtąja kalba sakytine ir rašytine forma, aiškiai pristatyto idėją, nuomonę; moka bent vieną užsienio kalbą ne žemesniu kaip B2 lygiu pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis ir geba šia kalba bendrauti akademiniiais ir profesiniais tikslais;

44.9. vadovaudamasis profesine etika, geba dirbti tarpdalykinėje grupėje ir (ar) komandoje, su pasitikėjimu dalyvauti projektinėje veikloje, visuomenės ir švietimo kaitos procesuose;

44.10. geba reflektuoti savo pedagoginę veiklą, identifikuoti gebėjimų ir žinių spragas, numatyti profesinio tobulėjimo kryptis ir kompetencijų tobulinimosi formas;

44.11. geba prisiimti atsakomybę už savo veiklos rezultatus, būti atviras ir lankstus įvairiuose švietimo ir ugdymosi kontekstuose, prisiimti įsipareigojimus dalyvauti švietimo kaitos procesuose, ugdyti besimokančiųjų nuostatas Lietuvos kultūros, tautinės tapatybės, tautos kultūrinio ir gamtinio paveldo puoselėjimo požiūriu, ugdyti toleranciją kitoniškumui.

45. ŠUSK grupės pirmosios studijų pakopos (koleginių ir universitetinių studijų programų) puikūs pasiekimų lygmens absolvento požymiai:

45.1. turi visapusiškų, naujais mokslinių ir taikomųjų tyrimų rezultatais pagrįstų ugdymo mokslo žinių apie asmens raidos ir asmenybės brandos procesus, mokymo(si) ir motyvacijos teorijas, ugdymosi procesų valdymo strategijas, švietimo politikos kryptingumą bei jos įgyvendinimą švietimo veiklos organizacijos, regiono ir nacionaliniu lygmenimis;

45.2. turi visapusiškų žinių, kaip planuoti ugdymosi turinį, parinkti ir taikyti į besimokančiųjų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų plėtrą orientuotus mokymo(si) ir pasiekimų (įsi)vertinimo metodus bei strategijas, kurti atvirą ir įvairiapusį besimokančiųjų vystymąsi palaikančią ugdymosi aplinką, atsižvelgti į besimokančiųjų individualius skirtumus, šiuolaikines vieno ar integralias kelių MD didaktikos teorijas;

45.3. naudodamasis šiuolaikiniais informacijos kaupimo ir sisteminimo būdais, geba kritiškai analizuoti švietimo ir ugdymo mokslinę bei informacinę literatūrą, atsižvelgdamas į problemos ar situacijos pobūdį, geba identifikuoti tyrimo problemą, pasirinkti tyrimo strategiją ir taikyti tinkamus tyrimo metodus, rinkti, apdoroti, analizuoti, apibendrinti ir interpretuoti tyrimo duomenis, formuluoti tyrimo išvadas ir vaizdžiai pateikti rezultatus;

45.4. atsižvelgdamas į besimokančiųjų individualius skirtumus, gabių ir specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių besimokančiųjų poreikius, polinkius ir gebėjimus, geba padėti susikurti asmeninę motyvaciją, formuluoti ugdymosi ir asmeninius tikslus, ugdytis gebėjimą tapti atsakingais ir savarankiškais besimokančiais;

45.5. atsižvelgdamas į besimokančiųjų fizinę, emocinę, socialinę ir intelektualinę raidą, puikiai geba tikslingai planuoti, kryptingai ir efektyviai organizuoti į besimokančiųjų nukreiptą ugdymosi procesą, individualizuoti ir kūrybiškai diferencijuoti ugdymosi turinį, mokymosi medžiagą, taikyti mokymo(si) ir pasiekimų (įsi)vertinimo strategijas, numatyti ir valdyti ugdymui reikalingus išteklius;

45.6. puikiai geba praktinėje veikloje savarankiškai pasirinkti kompleksines technologines, organizacines ir metodines priemones, ugdymosi procese naudotis įvairiais informaciniais šaltiniais ir informacinėmis technologijomis, jas taikyti, didindamas ugdymosi prieinamumą kiekvienam besimokančiajam ir mokymosi veiklą įvairovę, ugdydamas besimokančiųjų informacinę kultūrą, plėtodamas jų skaitmeninį raštingumą, kurdamas kūrybišką ir motyvuojančią ugdymosi aplinką;

45.7. kurdamas saugią, visapusišką besimokančiųjų vystymąsi palaikančią, dialogu ir partnerystę grįstą ugdymosi aplinką, geba sklandžiai ir su pasitikėjimu bendrauti ir bendradarbiauti

su kitais asmenimis, siekdamas bendrų tikslų;

45.8. geba sklandžiai bendrauti lietuvių kalba, aiškiai ir kompetentingai pristatyti idėją, argumentuoti sprendimą sakytine ir rašytine forma; moka bent vieną užsienio kalbą ne žemesniu kaip C1 lygiu pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis ir geba šia kalba bendrauti;

45.9. vadovaudamasis profesine etika, geba aktyviai dirbti tarpdalykinėje grupėje ir (ar) komandoje, koordinuoti projektinę veiklą, atsakingai dalyvauti visuomenės ir švietimo kaitos procesuose, kurti tvarią visuomenę;

45.10. atsižvelgdamas į asmeninius gebėjimus ir reflektuodamas savo profesinę veiklą, geba apsibrėžti profesinio tobulėjimo ir karjeros tikslus, numatyti ir pasirinkti efektyvias kompetencijų tobulinimo sritis bei formas;

45.11. geba būti atsakingas už savo veiklos rezultatus ir įžvelgti jų galimą poveikį ugdymosi kokybei, būti atviras ir lankstus įvairiuose švietimo ir ugdymosi kontekstuose, prisiimti įsipareigojimus dalyvauti švietimo kaitos procesuose, ugdyti besimokančiųjų nuostatas Lietuvos kultūros, tautinės tapatybės, tautos kultūrinio ir gamtinio paveldo puoselėjimo požiūriu, kurti tvarią visuomenę.

46. ŠUSK grupės antrosios studijų pakopos universitetinių studijų tipinio pasiekimų lygmens magistro požymiai:

46.1. turi naujausių dalykinės srities, ugdymo teorijų ir švietimo plėtros tendencijų, mokslo ir technologijų pasiekimų žinių, reikalingų profesinei veiklai ir moksliniams tyrimams atlikti;

46.2. geba identifikuoti aktualias ir tirtinas įvairių švietimo ir ugdymo sričių bei asmeninės profesinės veiklos problemas, savarankiškai parengti ir vykdyti švietimo ir ugdymo tyrimus, analizuoti ir interpretuoti jų duomenis, formuluoti išvadas, įvertindamas jų poveikį aplinkai; žino ir suvokia, kaip per taikomuosius tyrimus sukurtas žinias inovatyviai taikyti švietimo ir ugdymo praktikoje ir spręsti problemas;

46.3. remdamasis ugdymo mokslo teorijomis ir interpretuodamas jas praktikos kontekste, geba valdyti sudėtingas situacijas ir taikyti inovatyvias priemones švietimo ir ugdymo problemoms spręsti;

46.4. geba vertinti, kūrybiškai kurti ir tobulinti ugdymosi programas, dalyvauti įvairias dalykines kryptis integruojančiose komandose ir įgyvendinti švietimo veiklos organizacijų tobulinimo ir plėtros projektus;

46.5. geba surinkti duomenis iš kelių susijusių savo veiklos kontekstų, šiuos duomenis lyginti, apibendrinti, gautus rezultatus konceptualizuoti ir, jais remdamasis, tobulinti savo profesinę veiklą, dalytis praktikų bendruomenėje ir pritaikyti platesniame profesinės veiklos kontekste;

46.6. geba aiškiai ir drąsiai pristatyti idėją, nuomonę, argumentuoti sprendimą sakytine ir rašytine forma suinteresuotai specialistų ir ne specialistų auditorijai, argumentuotai pagrįsti daromas išvadas;

46.7. geba kryptingai dalyvauti visuomenės ir švietimo kaitos procesuose, sklandžiai ir su pasitikėjimu dirbti kelias dalykines sritis integruojančioje grupėje, kompetentingai jai vadovauti, prisiimti atsakomybę už savo ir pavaldžių darbuotojų veiklos rezultatus;

46.8. geba analizuoti ir kritiškai vertinti įvairius požiūrius ir situacijas platesniuose švietimo ir ugdymosi kontekstuose, veikti naujoje ar nežinomoje aplinkoje, vykdydamas mokslinius ir taikomuosius tyrimus ir diegdamas naujoves;

46.9. turi aiškiai išreikštas nuolatinio mokymosi, pagarbos besimokančiajam, profesinio tapatumo, įsipareigojimo profesinei bendruomenei, socialinės atsakomybės už šalies aplinkosaugą bei kultūrą ir švietimo situaciją vertybines nuostatas ir jomis vadovaujasi.

47. ŠUSK grupės antrosios studijų pakopos universitetinių studijų puikaus pasiekimų lygmens magistro požymiai:

47.1. išsamios naujausių mokomojo dalyko ugdymo teorijų ir plėtros tendencijų, mokslo ir technologijų pasiekimų žinios, reikalingos įvairiapusiam švietimo ir ugdymo srities problemų pažinimui ir juo paremtai inovatyviai, kūrybiškai, moksliniais ir taikomaisiais tyrimais pagrįstai profesinei veiklai;

47.2. geba įvertinti aktualias ir tirtinas įvairių švietimo ir ugdymo sričių bei asmeninės

profesinės veiklos problemas, savarankiškai vykdyti kompleksinius švietimo tyrimus, kritiškai analizuoti ir vertinti jų duomenis, remdamasis rezultatais ir išvadomis, rengti rekomendacijas atsakingoms institucijoms ir (ar) suinteresuotiems švietimo sistemos dalyviams, inicijuoti diskusijas ir (ar) pokyčius švietimo ir ugdymo praktikoje;

47.3. geba jungti kelių dalykinių sričių žinias, jas sieti su ugdymo mokslo kontekstu, švietimo politikos sprendimais, sudėtingų ugdymosi situacijų valdymu; išvelgia naujus švietimo poreikius, geba kurti ir taikyti inovatyvias priemones švietimo ir ugdymo problemoms spręsti;

47.4. geba vertinti, kurti ir įgyvendinti ugdymosi programas, inicijuoti švietimo veiklos organizacijos tobulinimo ir plėtros projektus, vadovauti ar koordinuoti kelias dalykines sritis integruojančias grupes;

47.5. geba lyginti ir ieškoti priežastinių ryšių iš kelių susijusių savo veiklos kontekstų surinktų duomenų, gautus rezultatus conceptualizuoti ir, jais remdamasis, tobulinti savo profesinę veiklą, inicijuoti pokyčius švietimo ir ugdymo praktikoje, taikyti platesniame profesinės veiklos kontekste, rengti rekomendacijas švietimo politikams;

47.6. geba sklandžiai ir su pasitikėjimu pristatyti idėją, nuomonę, argumentuotą sprendimą sakytine ir rašytine forma suinteresuotai specialistų ir ne specialistų auditorijai, aiškiai atskleisti priežastinius ryšius, pagrįsti daromas išvadas, vartodamas turtingą žodyną, aktyviai ir kritiškai diskutuoti;

47.7. geba inicijuoti visuomenės ir švietimo kaitos procesus, kryptingai ir tikslingai dirbti kelias dalykines sritis integruojančioje grupėje ir (ar) komandoje, būti lyderis ir efektyviai jai vadovauti, prisiimti atsakomybę už savo ir pavaldžių darbuotojų veiklos kokybę bei jos tobulinimą;

47.8. geba sistemiškai ir kritiškai vertinti švietimo ir ugdymo teorines bei praktines naujoves, jas inicijuoti platesniuose švietimo ir ugdymosi kontekstuose, efektyviai veikti naujoje ar nežinomoje aplinkoje, vykdant mokslinius tyrimus ir diegiant naujoves;

47.9. turi stipriai išreikštas nuolatinio mokymosi, pagarbos besimokančiajam, profesinio tapatumo, įsipareigojimo profesinei bendruomenei, inicijavimo ir aktyvaus dalyvavimo švietimo kaitos procesuose, socialinės atsakomybės už šalies aplinkosaugą, kultūrą ir švietimo situaciją vertybines nuostatas ir, jomis vadovaudamasis, siekia pokyčių švietimo ir ugdymosi aplinkose.
